

Kinh Đại Bát-Nhã Ba-La-Mật-Đa

(Trọn bộ 24 tập)

Hán dịch: Tam Tạng Pháp Sư Huyền Trang

Việt dịch: Hòa Thượng Thích Trí Nghiêm

Khảo dịch: Hòa Thượng Thích Thiện Siêu

Sài Gòn 1998

--- o0o ---

Tập 16

QUYÊN THỨ 394

HỘI THỨ NHẤT

Phẩm

NGHIÊM TỊNH CÔI PHẬT

Thứ 72 - 2

Lại nữa, Thiện Hiện! Có Bồ-tát Ma-ha-tát đem nguyện lực thần thông đưng đầy bảy báu thượng diệu Tam thiên đại thiên thế giới cúng Phật Pháp Tăng. Cúng rồi vui mừng phát nguyện hoằng thệ rằng: Tôi đem căn lành đã trồng như thế cùng các hữu tình bình đẳng chung có, hồi hướng sở cầu nghiêm tịnh côi Phật, sẽ khiến côi tôi bảy báu trang nghiêm, tất cả hữu tình tùy ý thọ dụng các thứ trân bửu mà không nhiễm dắm.

Lại nữa, Thiện Hiện! Có Bồ-tát Ma-ha-tát đem nguyện lực thần thông đánh tấu vô lượng các diệu

âm nhạc của trên trời trong người cúng dường Tam Bảo và Phật Chế Đa. Cúng rồi vui mừng phát nguyện hoằng thệ rằng: Tôi đem căn lành đã trồng như thế cùng các hữu tình bình đẳng chung có, hồi hướng sở cầu nghiêm tịnh cõi Phật, sẽ khiến cõi tôi thường tấu thượng diệu âm nhạc như thế, hữu tình nghe đó thân tâm vui mừng mà không nhiễm đắm.

Lại nữa, Thiện Hiện! Có Bồ-tát Ma-ha-tát đem nguyện lực thần thông đưng đầy các diệu hương hoa Tam thiên đại thiên thế giới trong người trên trời cúng dường Tam Bảo và Phật Chế Đa. Cúng rồi vui mừng phát nguyện hoằng thệ rằng: Tôi đem căn lành đã trồng như thế cùng các hữu tình bình đẳng chung có, hồi hướng sở cầu nghiêm tịnh cõi Phật, sẽ khiến cõi tôi thường có các diệu hương hoa như thế, hữu tình thọ dụng thân tâm vui mừng mà không nhiễm đắm.

Lại nữa, Thiện Hiện! Có Bồ-tát Ma-ha-tát đem nguyện lực thần thông, sắm sửa trăm vị uống ăn thượng diệu, cúng dường chư Phật, Độc giác, Thanh văn và các chúng Bồ-tát Ma-ha-tát. Cúng rồi vui mừng phát nguyện hoằng thệ rằng: Tôi đem căn lành đã trồng như thế, cùng các hữu tình bình đẳng chung có, hồi hướng sở cầu nghiêm tịnh cõi Phật. Khi sẽ được Vô thượng Chánh đẳng giác, khiến trong cõi tôi các loại hữu tình đều ăn trăm vị uống

ăn như thế, giúp khoái thân tâm mà không nhiễm dấm.

Lại nữa, Thiện Hiện! Có Bồ-tát Ma-ha-tát đem nguyện lực thần thông sắm biện các món hương xoa, áo mặc mềm mại thượng diệu trên trời trong người phụng cúng chư Phật, Độc giác, Thanh văn và chúng các Bồ-tát Ma-ha-tát, hoặc lại cúng Pháp và Phật Chế Đa. Cúng rồi vui mừng phát nguyện hoằng thệ rằng: Tôi đem căn lành đã trồng như thế cùng các hữu tình bình đẳng chung có, hồi hướng sở cầu nghiêm tịnh cõi Phật. Khi sẽ được Vô thượng Chánh đẳng giác, khiến trong cõi tôi các loại hữu tình thường được áo mặc, hương xoa như thế, tùy ý thọ dụng mà không nhiễm dấm.

Lại nữa, Thiện Hiện! Có Bồ-tát Ma-ha-tát đem nguyện lực thần thông, nghiêm sắm các thứ cảnh sắc thanh hương vị xúc trong người trên trời, tùy ý sở sanh thượng diệu cúng dường chư Phật và Phật Chế Đa, Độc giác, Thanh văn và các chúng Bồ-tát Ma-ha-tát, thí các sanh loại khác. Vui mừng nhảy nhót phát nguyện hoằng thệ rằng: Tôi đem căn lành đã trồng như thế, cùng các hữu tình bình đẳng chung có, hồi hướng sở cầu nghiêm tịnh cõi Phật. Khi sẽ được Vô thượng Chánh đẳng giác, khiến trong cõi tôi các loại hữu tình tùy tâm muốn cảnh

vui sắc thanh hương vị xúc vừa nghĩ liền có, vui mừng thọ dụng mà không nhiễm đắm.

Lại nữa, Thiện Hiện! Có Bồ-tát Ma-ha-tát tu hành Bát-nhã Ba-la-mật-đa phát nguyện hoằng thệ tinh siêng mạnh mẽ, tự trụ nội không, cũng khuyên người trụ nội không. Tự trụ ngoại không, nội ngoại không, không không, đại không, thắng nghĩa không, hữu vi không, vô vi không, tất cánh không, vô tế không, tán không, vô biến dị không, bản tánh không, tự tướng không, cộng tướng không, nhất thiết pháp không, bất khả đắc không, vô tánh không, tự tánh không, vô tánh tự tánh không; cũng khuyên người trụ ngoại không cho đến vô tánh tự tánh không. Làm việc này rồi lại phát nguyện rằng: Khi sẽ được Vô thượng Chánh đẳng giác, khiến trong cõi tôi các loại hữu tình đều chẳng xa lìa nội không cho đến vô tánh tự tánh không.

Lại nữa, Thiện Hiện! Có Bồ-tát Ma-ha-tát tu hành Bát-nhã Ba-la-mật-đa phát nguyện hoằng thệ tinh siêng mạnh mẽ, tự tu bốn niệm trụ, cũng khuyên người tu bốn niệm trụ. Tự tu bốn chánh đoạn, bốn thần túc, năm căn, năm lực, bảy đẳng giác chi, tám thánh đạo chi; cũng khuyên người tu bốn chánh đoạn cho đến tám thánh đạo chi. Làm việc này rồi lại phát nguyện rằng: Khi sẽ được Vô thượng Chánh đẳng giác, khiến trong cõi tôi các

loại hữu tình đều chẳng xa lìa bốn niệm trụ cho đến tám thánh đạo chi.

Lại nữa, Thiện Hiện! Có Bồ-tát Ma-ha-tát tu hành Bát-nhã Ba-la-mật-đa phát nguyện hoằng thệ tinh siêng mạnh mẽ, tự trụ khổ thánh đế, cũng khuyên người trụ khổ thánh đế. Tự trụ tập diệt đạo thánh đế, cũng khuyên người trụ tập diệt đạo thánh đế. Làm việc này rồi lại phát nguyện rằng: Khi sẽ được Vô thượng Chánh đẳng giác, khiến trong cõi tôi các loại hữu tình đều chẳng xa lìa khổ thánh đế, tập diệt đạo thánh đế.

Lại nữa, Thiện Hiện! Có Bồ-tát Ma-ha-tát tu hành Bát-nhã Ba-la-mật-đa phát nguyện hoằng thệ tinh siêng mạnh mẽ, tự tu bốn tĩnh lự, cũng khuyên người tu bốn tĩnh lự. Tự tu bốn vô lượng, bốn vô sắc định; cũng khuyên người tu bốn vô lượng, bốn vô sắc định. Làm việc này rồi lại phát nguyện rằng: Khi sẽ được Vô thượng Chánh đẳng giác, khiến trong cõi tôi các loại hữu tình đều chẳng xa lìa bốn tĩnh lự, bốn vô lượng, bốn vô sắc định.

Lại nữa, Thiện Hiện! Có Bồ-tát Ma-ha-tát tu hành Bát-nhã Ba-la-mật-đa phát nguyện hoằng thệ tinh siêng mạnh mẽ, tự tu tám giải thoát, cũng khuyên người tu tám giải thoát. Tự tu tám thắng xứ, chín thứ đệ định, mười biến xứ; cũng khuyên người

tu tám thẳng xứ, chín thứ đệ định, mười biến xứ. Làm việc này rồi lại phát nguyện rằng: Khi sẽ được Vô thượng Chánh đẳng giác, khiến trong cõi tôi các loại hữu tình đều chẳng xa lìa tám giải thoát cho đến mười biến xứ.

Lại nữa, Thiện Hiện! Có Bồ-tát Ma-ha-tát tu hành Bát-nhã Ba-la-mật-đa phát nguyện hoằng thệ tinh siêng mạnh mẽ, tự tu đà-la-ni môn, cũng khuyên người tu đà-la-ni môn. Tự tu tam-ma-địa môn, cũng khuyên người tu tam-ma-địa môn. Làm việc này rồi lại phát nguyện rằng: Khi sẽ được Vô thượng Chánh đẳng giác, khiến trong cõi tôi các loại hữu tình đều chẳng xa lìa đà-la-ni môn, tam-ma-địa môn.

Lại nữa, Thiện Hiện! Có Bồ-tát Ma-ha-tát tu hành Bát-nhã Ba-la-mật-đa phát nguyện hoằng thệ tinh siêng mạnh mẽ, tự tu không giải thoát môn, cũng khuyên người tu không giải thoát môn. Tự tu vô tướng vô nguyện giải thoát môn; cũng khuyên người tu vô tướng, vô nguyện giải thoát môn. Làm việc này rồi lại phát nguyện rằng: Khi sẽ được Vô thượng Chánh đẳng giác, khiến trong cõi tôi các loại hữu tình đều chẳng xa lìa không giải thoát môn, vô tướng, vô nguyện giải thoát môn.

Lại nữa, Thiện Hiện! Có Bồ-tát Ma-ha-tát tu hành Bát-nhã Ba-la-mật-đa phát nguyện hoằng thệ tinh siêng mạnh mẽ, tự tu Cực hỷ địa, cũng khuyên người tu Cực hỷ địa. Tự tu Ly cấu địa, Phát quang địa, Diệm huệ địa, Cực nan thắng địa, Hiện tiền địa, Viễn hành địa, Bất động địa, Thiện huệ địa, Pháp vân địa; cũng khuyên người tu Ly cấu địa cho đến Pháp vân địa. Làm việc này rồi, lại phát nguyện rằng: Khi sẽ được Vô thượng Chánh đẳng giác, khiến trong cõi tôi các loại hữu tình đều chẳng xa lìa Cực hỷ địa cho đến Pháp vân địa.

Lại nữa, Thiện Hiện! Có Bồ-tát Ma-ha-tát tu hành Bát-nhã Ba-la-mật-đa phát nguyện hoằng thệ tinh siêng mạnh mẽ, tự tu năm nhãn, cũng khuyên người tu năm nhãn. Tự tu sáu thần thông, cũng khuyên người tu sáu thần thông. Làm việc này rồi, lại phát nguyện rằng: Khi sẽ được Vô thượng Chánh đẳng giác, khiến trong cõi tôi các loại hữu tình đều chẳng xa lìa năm nhãn, sáu thần thông.

Lại nữa, Thiện Hiện! Có Bồ-tát Ma-ha-tát tu hành Bát-nhã Ba-la-mật-đa phát nguyện hoằng thệ tinh siêng mạnh mẽ, tự tu Phật mười lực, cũng khuyên người tu Phật mười lực. Tự tu bốn vô sở úy, bốn vô ngại giải, đại từ, đại bi, đại hỷ, đại xả, mười tám pháp Phật bất cộng; cũng khuyên người tu bốn vô sở úy cho đến mười tám pháp Phật bất cộng.

Làm việc này rồi lại phát nguyện rằng: Khi sẽ được Vô thượng Chánh đẳng giác, khiến trong cõi tôi các loại hữu tình đều chẳng xa lìa Phật mười lục cho đến mười tám pháp Phật bất cộng.

Lại nữa, Thiện Hiện! Có Bồ-tát Ma-ha-tát tu hành Bát-nhã Ba-la-mật-đa phát nguyện hoằng thệ tinh siêng mạnh mẽ, tự tu ba mươi hai tướng Đại sĩ, cũng khuyên người tu ba mươi hai tướng Đại sĩ. Tự tu tám mươi tùy hảo, cũng khuyên người tu tám mươi tùy hảo. Làm việc này rồi lại phát nguyện rằng: Khi sẽ được Vô thượng Chánh đẳng giác, khiến trong cõi tôi các loại hữu tình đều chẳng xa lìa ba mươi hai tướng Đại sĩ, tám mươi tùy hảo.

Lại nữa, Thiện Hiện! Có Bồ-tát Ma-ha-tát tu hành Bát-nhã Ba-la-mật-đa phát nguyện hoằng thệ tinh siêng mạnh mẽ, tự tu pháp vô vong thất, cũng khuyên người tu pháp vô vong thất. Tự tu tánh hằng trụ xả, cũng khuyên người tu tánh hằng trụ xả. Làm việc này rồi lại phát nguyện rằng: Khi sẽ được Vô thượng Chánh đẳng giác, khiến trong cõi tôi các loại hữu tình đều chẳng xa lìa pháp vô vong thất, tánh hằng trụ xả.

Lại nữa, Thiện Hiện! Có Bồ-tát Ma-ha-tát tu hành Bát-nhã Ba-la-mật-đa phát nguyện hoằng thệ tinh siêng mạnh mẽ, tự tu nhất thiết trí, cũng

khuyên người tu nhất thiết trí. Tự tu đạo tướng trí, nhất thiết tướng trí, cũng khuyên người tu đạo tướng trí, nhất thiết tướng trí. Làm việc này rồi lại phát nguyện rằng: Khi sẽ được Vô thượng Chánh đẳng giác, khiến trong cõi tôi các loại hữu tình đều chẳng xa lìa nhất thiết trí, đạo tướng trí, nhất thiết tướng trí.

Lại nữa, Thiện Hiện! Có Bồ-tát Ma-ha-tát tu hành Bát-nhã Ba-la-mật-đa phát nguyện hoằng thệ tinh siêng mạnh mẽ, tự tu tất cả hạnh Bồ-tát Ma-ha-tát, cũng khuyên người tu tất cả hạnh Bồ-tát Ma-ha-tát. Tự tu chư Phật Vô thượng Chánh đẳng Bồ-đề, cũng khuyên người tu chư Phật Vô thượng Chánh đẳng Bồ-đề. Làm việc này rồi lại phát nguyện rằng: Khi sẽ được Vô thượng Chánh đẳng giác, khiến trong cõi tôi các loại hữu tình đều chẳng xa lìa tất cả hạnh Bồ-tát Ma-ha-tát, chư Phật Vô thượng Chánh đẳng Bồ-đề.

Thiện Hiện! Các Bồ-tát Ma-ha-tát này tu hành Bát nhã Ba-la-mật-đa, do hạnh nguyện đây bền năng nghiêm tịnh được sở cầu cõi Phật.

Thiện Hiện! Các Bồ-tát Ma-ha-tát này tùy chừng nấy thời hành đạo Bồ-đề nên được viên mãn, sở khởi hạnh nguyện tức chừng nấy thời tinh siêng tu học. Do nhân duyên đây tự năng trọn nên tất cả

pháp lành; cũng năng khiến người lần lửa trọn nên tất cả pháp lành. Từ năng tu được thân sử trang nghiêm thù thắng tướng hảo, cũng năng khiến người lần lửa tu được thân sử trang nghiêm thù thắng tướng hảo. Do được phước rộng lớn nhiếp thọ vậy.

Thiện Hiện! Các Bồ-tát Ma-ha-tát này đều ở sở cầu nghiêm tịnh cõi Phật khi chứng được Vô thượng Chánh đẳng giác, hữu tình được hóa cũng sanh cõi kia chung hưởng Tịnh độ Đại thừa pháp lạc.

Thiện Hiện! Các Bồ-tát Ma-ha-tát này nên tu nghiêm tịnh cõi Phật như thế. Nghĩa là trong cõi kia thường chẳng nghe có ba thứ ác thú, cũng chẳng nghe có các ác kiến thú, cũng chẳng nghe có độc tham sân si, cũng chẳng nghe có hình tướng nam nữ, cũng chẳng nghe có Thanh văn, Độc giác, cũng chẳng nghe có khổ, vô thường thấy, cũng chẳng nghe có nhiếp thọ đồ tư cụ, cũng chẳng nghe có chấp ngã, ngã sở, cũng chẳng nghe có tùy miên triền kiết, cũng chẳng nghe có chấp trước điên đảo, cũng chẳng nghe có an lập các quả phần vị sai khác.

Chỉ nghe thuyết không, vô tướng, vô nguyện, vô sanh, vô diệt, vô tánh thấy các tiếng. Nghĩa là tùy hữu tình sở thích sai khác, đối cây rừng thấy những

vật trong ngoài thường có gió nhẹ khua đánh lẫn nhau, phát khởi các thứ tiếng tằm màu nhiệm. Trong những tiếng tằm kia thuyết tất cả pháp đều vô tự tánh. Vô tự tánh nên không. Không nên vô tướng. Vô tướng nên vô nguyện. Vô nguyện nên vô sanh. Vô sanh nên vô diệt. Vậy nên các pháp bản lai vắng lặng, tự tánh Niết-bàn. Nếu Phật ra đời hoặc chẳng ra đời, pháp tướng thường vậy. Trong cõi Phật kia, các loại hữu tình hoặc ngày hoặc đêm, hoặc đi hoặc đứng, hoặc ngồi hoặc nằm, thường nghe tiếng thuyết pháp như thế.

Thiện Hiện! Các Bồ-tát Ma-ha-tát này đều ở cõi Phật sở trụ trang nghiêm, khi chứng được Vô thượng Chánh đẳng giác, được mười phương Như Lai Ứng Chánh Đẳng Giác đều chung khen ngợi danh hiệu các Phật kia kia. Nếu các hữu tình được nghe khen Phật danh như thế, quyết định đổi Vô thượng Chánh đẳng Bồ-đề được Bất thối chuyển.

Thiện Hiện! Các Bồ-tát Ma-ha-tát này đều ở cõi Phật sở trụ trang nghiêm, khi chứng được Vô thượng Chánh đẳng giác, vì các hữu tình tuyên nói chánh pháp. Hữu tình nghe rồi tất chẳng sanh nghi rằng đây là thị pháp, đây là phi pháp. Sở dĩ vì sao? Loại hữu tình kia thấu rõ các pháp đều tức chơn như, pháp giới, pháp tánh, tánh bất hư vọng, tánh chẳng biến khác. Tất cả pháp này không phải phi

pháp. Thiện Hiện! Các Bồ-tát Ma-ha-tát này đều năng nghiêm tịnh được cõi Phật như thế.

Lại nữa, Thiện Hiện! Các Bồ-tát Ma-ha-tát này có loại hóa sanh đủ căn chẳng lành, chưa ở chỗ các Đức Phật, Bồ tát, Độc giác và Thanh văn trồng các căn lành; vì bị các bạn ác nhiếp thọ, xa lìa bạn lành, nên chẳng nghe Chánh pháp, thường mắc các thứ tà kiến, ngã, hữu tình và các kiến thú chấp giữ, đọa ở chấp lệch đoạn thường hai bên. Các hữu tình này tự khởi tà chấp, cũng thường dạy người khiến khởi tà chấp: Đối Phật khởi tưởng chẳng phải Phật, đối chẳng phải Phật khởi tưởng Phật; đối Pháp khởi tưởng chẳng phải Pháp, đối chẳng phải Pháp khởi tưởng Pháp; đối Tăng khởi tưởng chẳng phải Tăng, đối chẳng phải Tăng khởi tưởng Tăng. Do nhân duyên này bài báng Chánh pháp. Vì báng chánh pháp nên thân hoại mệnh chung đọa các ác thú sanh trong địa ngục chịu khổ dữ dội.

Các Bồ-tát Ma-ha-tát này đều ở cõi mình, chứng được Vô thượng Chánh đẳng giác rồi, thấy hữu tình kia chìm ngấm sanh tử chịu vô lượng khổ, dùng sức thần thông phương tiện giáo hóa khiến xả ác kiến, trụ trong chánh kiến, từ địa ngục ra sanh nơi nhân thú. Sanh thú người rồi, lại dùng các thứ thần thông phương tiện giáo hóa khiến trụ trong

nhóm chánh định. Do đây rất ráo chẳng đọa ác thú. Lại khiến tu tập hạnh nguyện thù thắng, mệnh chung được sanh cõi Phật nghiêm tịnh, thọ dụng Tịnh độ Đại thừa pháp lạc.

Thiện Hiện! Các Bồ-tát Ma-ha-tát này đều năng nghiêm tịnh được cõi Phật như thế. Do cõi nương ở rất là thanh tịnh, nên sanh hữu tình kia đối tất cả pháp chẳng khởi hư vọng do dự phân biệt rằng đây là pháp thế gian, đây là pháp xuất thế gian; đây là pháp hữu lậu, đây là pháp vô lậu; đây là pháp hữu vi, đây là pháp vô vi. Các thứ do dự phân biệt như thế rất ráo chẳng khởi. Do nhân duyên đây, loại hữu tình kia quyết định được Vô thượng Chánh đẳng Bồ-đề. Thiện Hiện! Bồ-tát Ma-ha-tát nghiêm tịnh cõi Phật là như vậy.

HỘI THỨ NHẤT

Phẩm

PHƯƠNG TIỆN TỊNH ĐỘ

Thứ 73 - 1

Bấy giờ, cụ thọ Thiện Hiện thưa Phật rằng: Bạch Thế Tôn! Các Bồ-tát Ma-ha-tát này vì trụ nhóm chánh tánh định hay trụ nhóm bất định ư?

Phật nói: Thiện Hiện! Các Bồ-tát Ma-ha-tát này đều trụ nhóm chánh tánh định, chẳng trụ nhóm bất định.

Cụ thọ Thiện Hiện lại thưa Phật rằng: Bạch Thế Tôn! Các Bồ-tát Ma-ha-tát này vì trụ nhóm chánh tánh định bậc nào? Là Thanh văn thừa, là Độc giác thừa hay Phật thừa ư?

Phật nói: Thiện Hiện! Các Bồ-tát Ma-ha-tát này đều trụ nhóm chánh tánh định Phật thừa, chẳng trụ nhóm chánh tánh định hai thừa kia.

Cụ thọ Thiện Hiện lại thưa Phật rằng: Bạch Thế Tôn! Các Bồ-tát Ma-ha-tát này vì trụ nhóm chánh tánh định thời nào? Sơ phát tâm ư? Bất thối vị ư? Tối hậu thân ư?

Phật nói: Thiện Hiện! Các Bồ-tát Ma-ha-tát này hoặc sơ phát tâm, hoặc bất thối vị, hoặc tối hậu thân, đều trụ nhóm Bồ-tát chánh tánh định.

Cụ thọ Thiện Hiện lại thưa Phật rằng: Bạch Thế Tôn! Trụ nhóm chánh tánh định các Bồ-tát Ma-ha-tát hãy còn đọa các ác thú chăng?

Phật nói: Thiện Hiện! Trụ nhóm chánh tánh định các Bồ-tát Ma-ha-tát quyết định chẳng còn đọa các ác thú. Lại bảo: Thiện Hiện! Nơi ý người hiểu sao? Các kẻ Đệ bát, hoặc Dự lưu, hoặc Nhất lai, hoặc Bất hoàn, hoặc A-la-hán, hoặc Độc giác, hãy có kẻ còn đọa ác thú nữa chăng?

Thiện Hiện đáp rằng: Bạch Thế Tôn! Chẳng đọa. Bạch Thiện Thế! Chẳng đọa.

Phật nói: Thiện Hiện! Trụ nhóm chánh tánh định các Bồ-tát Ma-ha-tát cũng lại như thế, quyết định chẳng đọa lại các ác thú. Vì có sao?

Thiện Hiện! Các Bồ-tát Ma-ha-tát này từ sơ phát tâm tu hành Bồ thí Ba-la-mật-đa; tu hành Tịnh giới, An nhẫn, Tinh tiến, Tĩnh lự, Bát-nhã Ba-la-mật-đa.

An trụ nội không; an trụ ngoại không, nội ngoại không, không không, đại không, thắng nghĩa không, hữu vi không, vô vi không, tất cánh không,

vô tế không, tán không, vô biến dị không, bốn tánh không, tự tướng không, cộng tướng không, nhất thiết pháp không, bất khả đắc không, vô tánh không, tự tánh không, vô tánh tự tánh không.

Tu hành bốn niệm trụ; tu hành bốn chánh đoạn, bốn thần túc, năm căn, năm lực, bảy đẳng giác chi, tám thánh đạo chi. An trụ khổ thánh đế, an trụ tập diệt đạo thánh đế. Tu hành bốn tĩh lục; tu hành bốn vô lượng, bốn vô sắc định. Tu hành tám giải thoát; tu hành tám thắng xứ, chín thứ đệ định, mười biến xứ.

Tu hành đà-la-ni môn, tu hành tam-ma-địa môn. Tu hành không giải thoát-môn; tu hành vô tướng, vô nguyện giải thoát môn. Tu hành Cực hỷ địa; tu hành Ly cấu địa, Phát quang địa, Diệm huệ địa, Cực nan thắng địa, Hiện tiền địa, Viễn hành địa, Bất động địa, Thiện huệ địa, Pháp vân địa. Tu hành năm nhãn, tu hành sáu thần thông.

Tu hành Phật mười lực; tu hành bốn vô sở úy, bốn vô ngại giải, đại từ, đại bi, đại hỷ, đại xả, mười tám pháp Phật bất cộng. Tu hành pháp vô vong thất, tu hành tánh hằng trụ xả. Tu hành nhất thiết trí; tu hành đạo tướng trí, nhất thiết tướng trí. Tu hành tất cả hạnh Bồ-tát Ma-ha-tát. Tu hành chư

Phật Vô thượng Chánh đẳng Bồ-đề, đè dứt tất cả pháp ác bất thiện.

Thiện Hiện! Do nhân duyên đây các Bồ-tát Ma-ha-tát này đọa lại ác thú, không có lẽ ấy; các Bồ-tát Ma-ha-tát này hoặc sanh trời Trường thọ, cũng không lẽ ấy. Nghĩa là ở chỗ kia các thắng thiện pháp chẳng được hiện hành.

Các Bồ-tát Ma-ha-tát này hoặc sanh trong những chỗ biên ải, biên địa hạ tiện, không có lẽ ấy. Nghĩa là ở chỗ kia chẳng năng tu hành thù thắng thiện pháp được; khởi nhiều ác kiến, chẳng tín nhân quả, thường ưa tập hành các nghiệp uế ác. Chẳng nghe Phật danh, Pháp danh, Tăng danh; cũng không bốn chúng là chúng Bí-số chúng Bí-sô-ni, chúng cận sự nam, chúng cận sự nữ. Các Bồ-tát Ma-ha-tát này nếu sanh nhà tà kiến, không có lẽ ấy; là sanh nhà kia chấp đắm các thứ ác kiến thú, bác không có diệu hành ác hành và quả, chẳng tu các điều lành, ưa làm các việc ác.

Thiện Hiện! Sơ phát tâm Vô thượng Chánh đẳng giác các Bồ-tát Ma-ha-tát cầu tới Vô thượng Chánh đẳng Bồ-đề, dùng thắng ý lạc thọ hành mười món bất thiện nghiệp đạo, không có lẽ ấy.

Bấy giờ, cụ thọ Thiện Hiện thưa Phật rằng: Bạch Thế Tôn! Nếu Bồ-tát Ma-ha-tát từ sơ phát tâm

trợn nên công đức căn lành như thế, đối các chỗ ác chẳng thọ sanh nữa, có sao Thế Tôn mỗi khi vì chúng thuyết việc “Tự bản sanh” hoặc trăm hoặc ngàn, với trong ấy cũng có sanh các chỗ ác, bấy giờ căn lành nó ở đâu?

Phật bảo: Thiện Hiện! Chẳng phải Bồ-tát Ma-ha-tát do nghiệp bất tịnh thọ thân ác thú. Chỉ vì lợi vui các loại hữu tình, do có đó nên nghĩ nguyện mà thọ thân kia.

Thiện Hiện! Các A-la-hán, Độc giác đâu có phương tiện khéo léo như Bồ-tát Ma-ha-tát trợn nên phương tiện khéo léo như thế. Thọ thân bàng sanh, có kẻ sẵn đến muốn làm tổn hại, bèn khởi an nhẫn từ bi vô thượng, muốn khiến người kia được lợi vui nên tự xả thân mệnh mà chẳng hại kia.

Thiện Hiện! Do nhân duyên này, phải biết Bồ-tát Ma-ha-tát vì muốn nhiều ích các hữu tình vậy, vì Đại từ bi mau viên mãn vậy, dù hiện thọ các loại thân bàng sanh mà chẳng bị tội lỗi bàng sanh làm tạp nhiễm.

Cụ thọ Thiện Hiện lại thưa Phật rằng: Bạch Thế Tôn! Các Bồ-tát Ma-ha-tát trụ thiện pháp nào vì muốn lợi vui các hữu tình nên thọ thân như thế?

Phật bảo: Thiện Hiện! Các Bồ-tát Ma-ha-tát có thiện pháp nào chẳng nên viên mãn? Thiện Hiện! Các Bồ-tát Ma-ha-tát vì được Vô thượng Chánh đẳng Bồ-đề, tất cả thiện pháp đều nên viên mãn.

Thiện Hiện! Các Bồ-tát Ma-ha-tát từ sơ phát tâm cho đến ngồi yên tòa diệu Bồ-đề, ở thời gian giữa không có thiện pháp nào chẳng nên viên mãn. Cần viên mãn đầy đủ tất cả thiện pháp mới được vô thượng Chánh đẳng Bồ-đề. Nếu còn một thiện pháp chưa viên mãn được, mà được Vô thượng Chánh đẳng Bồ-đề, không có lẽ ấy.

Vậy nên, Thiện Hiện! Các Bồ-tát Ma-ha-tát từ sơ phát tâm cho đến ngồi yên tòa diệu Bồ-đề, với thời gian giữa thường học viên mãn tất cả thiện pháp. Học rồi sẽ được Nhất thiết tướng trí, dứt hẳn tất cả tập khí nối nhau, chứng được Vô thượng Chánh đẳng Bồ-đề.

Khi ấy cụ thọ Thiện Hiện thưa Phật rằng: Bạch Thế Tôn! Bồ-tát Ma-ha-tát làm sao trọn nên tất cả pháp bạch tịnh thánh vô lậu như thế, mà sanh ác thú thọ thân bàng sanh?

Phật nói: Thiện Hiện! Nơi ý hiểu sao? Như Lai trọn nên tất cả pháp bạch tịnh vô lậu chẳng?

Thiện Hiện đáp rằng: Bạch Thế Tôn! Như vậy. Bạch Thiện Thệ! Như vậy. Như Lai trọn nên tất cả pháp bạch tịnh vô lậu.

Phật nói: Thiện Hiện! Nơi ý hiểu sao? Như Lai hóa làm thân bàng sanh thú, nhiều ích hữu tình để làm Phật sự chăng?

Thiện Hiện đáp rằng: Bạch Thế Tôn! Như vậy. Bạch Thiện Thệ! Như vậy. Như Lai hóa làm thân bàng sanh thú nhiều ích hữu tình để làm các Phật sự.

Phật nói: Thiện Hiện! Nơi ý hiểu sao? Khi Như Lai hóa làm thân bàng sanh, là thật bàng sanh chịu khổ kia chăng?

Thiện Hiện đáp rằng: Bạch Thế Tôn! Chẳng thật. Bạch Thiện Thệ! Chẳng thật. Khi Như Lai hóa làm thân bàng sanh chẳng phải thật bàng sanh, chẳng chịu khổ kia.

Phật bảo: Thiện Hiện! Các Bồ-tát Ma-ha-tát cũng lại như thế. Tuy trọn nên tất cả pháp bạch tịnh vô lậu, mà vì thành thực các hữu tình, nên phương tiện khéo léo thọ thân bàng sanh. Do thọ thân kia như nên thành thực các loại hữu tình.

Lại nữa, Thiện Hiện! Nơi ý hiểu sao? Có A-la-hán hết hẳn các lậu, năng hóa làm thân khởi các sự

nghiệp. Do sự nghiệp kia sanh vui người khác chẳng?

Thiện Hiện đáp rằng: Bạch Thế Tôn! Như vậy. Bạch Thiện Thệ! Như vậy. Có A-la-hán hết hẳn các lậu, năng hóa làm thân khởi các sự nghiệp, do sự nghiệp kia khiến người khác sanh vui mừng.

Phật nói: Thiện Hiện! Các Bồ-tát Ma-ha-tát cũng lại như vậy. Tuy trọn nên tất cả pháp bạch tịnh vô lậu, mà vì lợi vui các hữu tình nên phương tiện khéo léo thọ thân ác thú, như nên thành thực các loại hữu tình, dù thọ thân kia mà chẳng đồng kia chịu các khổ não. Cũng lại chẳng bị tội lỗi thú kia làm tạp nhiễm.

Lại nữa, Thiện Hiện! Nơi ý hiểu sao? Có huyễn sư giỏi hoặc học trò y huyễn làm nhiều việc voi ngựa thầy, cho các người thấy vui mừng nhảy nhót, với kia có thật voi ngựa thầy chẳng?

Thiện Hiện đáp rằng: Bạch Thế Tôn! Chẳng thật Bạch Thiện Thệ! Chẳng thật. Với kia thật không việc voi ngựa thầy.

Phật bảo: Thiện Hiện! Các Bồ-tát Ma-ha-tát cũng lại như vậy. Tuy trọn nên tất cả pháp bạch tịnh vô lậu, mà vì nhiều ích các hữu tình nên hiện thọ các thú thân bàng sanh thầy. Tuy thọ thân kia

mà thật chẳng phải kia, cũng chẳng bị tội lỗi kia làm nhiệm ô.

Khi ấy cụ thọ Thiện Hiện thưa Phật rằng: Bạch Thế Tôn! Các Bồ-tát Ma-ha-tát phương tiện khéo léo rộng lớn như thế, tuy trọn nên bạch tịnh vô lậu Thánh trí, mà vì hữu tình nên thọ các thứ thân, tùy sở nghi kia hiện làm nhiều ích.

Bạch Thế Tôn! Các Bồ-tát Ma-ha-tát an trụ bạch tịnh thắng pháp bậc nào năng làm phương tiện khéo léo như thế, dù thọ các thứ thân bằng sanh tử mà chẳng bị tội lỗi kia làm nhiệm?

Phật bảo: Thiện Hiện! Các Bồ-tát Ma-ha-tát an trụ Bát-nhã Ba-la-mật-đa năng làm phương tiện khéo léo như thế. Tuy qua mười phương vô lượng thế giới Căng-già sa thấy hiện vô lượng thân lợi ích an vui loại hữu tình kia, mà với trong ấy chẳng sanh nhiệm đấm. Vì có sao? Thiện Hiện! Bồ-tát Ma-ha-tát này đối tất cả pháp đều vô sở đắc, nghĩa là đều chẳng đắc năng nhiệm sở nhiệm và nhân duyên nhiệm. Vì có sao? Vì tất cả pháp tự tánh không vậy.

Thiện Hiện! Không chẳng năng nhiệm không. Không chẳng năng nhiệm đấm pháp khác. Cũng vô pháp khác năng nhiệm đấm không. Sở dĩ vì sao? Không tánh trong không hãy chẳng khá được,

**huống có pháp khác mà khá được ấy. Thiện Hiện!
Nhu vậy gọi là bất khả đắc không. Các Bồ-tát Ma-
ha-tát an trụ trong đây năng chứng Vô thượng
Chánh đẳng Bồ-đề.**

**Bấy giờ, cụ thọ Thiện Hiện thưa Phật rằng:
Bạch Thế Tôn! Các Bồ-tát Ma-ha-tát vì chỉ an trụ
Bát-nhã Ba-la-mật-đa như thế, năng làm phương
tiện khéo léo như thế, hay cũng trụ pháp khác ư?**

**Phật bảo: Thiện Hiện! Đâu có pháp nào khác
chẳng vào Bát-nhã Ba-la-mật-đa. Vì sao lại nghi trụ
các pháp khác?**

**Bạch Thế Tôn! Bát-nhã Ba-la-mật-đa như thế
nếu tự tánh không, Bát-nhã Ba-la-mật-đa làm sao
nhiếp tất cả pháp? Bạch Thế Tôn! Chẳng phải ở
trong không khá nói có pháp nhiếp cùng chẳng
nhiếp?**

**Thiện Hiện! Đâu chẳng các pháp tự tánh đều
không?**

**Bạch Thế Tôn! Như vậy. Bạch Thiện Thệ! Như
vậy.**

**Thiện Hiện! Nếu tất cả pháp tự tánh đều không,
đâu chẳng trong không nhiếp tất cả pháp.**

Bấy giờ cụ thọ Thiện Hiện thưa Phật rằng: Bạch Thế Tôn! Bồ-tát Ma-ha-tát khi tu hành Bát-nhã Ba-la-mật-đa làm sao trụ trong tất cả pháp tự tánh không, dẫn phát thần thông Ba-la-mật-đa. Các Bồ-tát Ma-ha-tát trụ thần thông Ba-la-mật-đa này năng qua mười phương vô lượng thế giới Căng-già sa thấy cúng dường chư Phật, nghe thọ Chánh pháp, ở chỗ chư Phật trồng các căn lành?

Phật bảo: Thiện Hiện! Nếu Bồ-tát Ma-ha-tát khi tu hành Bát-nhã Ba-la-mật-đa, quán khắp mười phương vô lượng thế giới Căng-già sa thấy và cúng dường chư Phật, cùng pháp sở thuyết tự tánh đều không. Duy có thể tục giả thuyết danh tự, thể tục giả thuyết danh tự như thể cũng tự tánh không.

Thiện Hiện! Nếu mười phương giới và cúng dường chư Phật cùng pháp sở thuyết, giả thuyết danh tự, tự tánh chẳng không, thì sở thuyết không lẽ chẳng biến khắp, Vì sở thuyết không chẳng phải chẳng biến khắp, nên tất cả pháp tự tánh đều không.

Thiện Hiện! Bồ-tát Ma-ha-tát này khi tu hành Bát-nhã Ba-la-mật-đa, do khắp quán không, phương tiện khéo léo bèn năng dẫn phát thù thắng thần thông Ba-la-mật-đa. Trụ thần thông Ba-la-mật-đa đây, lại năng dẫn phát thiên nhãn, thiên nhĩ,

thần cảnh, tha tâm, túc trụ tùy niệm và trí lậu tận thù thắng thông huệ.

Thiện Hiện! Các Bồ-tát Ma-ha-tát chẳng phải là thần thông Ba-la-mật-đa có năng tự tại thành thực hữu tình, nghiêm tịnh cõi Phật, chứng được Vô thượng Chánh đẳng Bồ-đề.

Thiện Hiện! Vậy nên thần thông Ba-la-mật-đa là đạo Bồ-đề; các Bồ-tát Ma-ha-tát đều nương đạo này cầu tới Vô thượng Chánh đẳng Bồ-đề. Với khi cầu tới năng tự viên mãn tất cả thiện pháp, cũng năng khiến người tu các thiện pháp. Tuy làm việc này mà đối thiện pháp chẳng sanh chấp trước. Sở dĩ vì sao? Bồ-tát Ma-ha-tát này biết các thiện pháp tự tánh đều không, chẳng phải tự tánh không, có chỗ chấp trước. Nếu có chấp trước thì có yêu mùi. Do không chấp trước, cũng không yêu đắm mùi vị. Trong tự tánh không, không có yêu say mùi vị vậy.

Thiện Hiện! Bồ-tát Ma-ha-tát này khi tu hành Bát-nhã Ba-la-mật-đa, trụ thắng thần thông Ba-la-mật-đa dẫn phát thiên nhãn thanh tịnh hơn người. Dùng thiên nhãn này xem tất cả pháp tự tánh đều không.

Thiện Hiện! Bồ-tát Ma-ha-tát này vì thấy tất cả pháp tự tánh không, nên chẳng nương pháp tướng gây làm các nghiệp. Tuy vì hữu tình nói pháp như

thế mà cũng bắt đắ các tướng hữu tình và thi thiết kia.

Thiện Hiện! Bồ-tát Ma-ha-tát này đem vô sở đắ mà làm phương tiện, dẫn phát thần thông Ba-la-mật-đa. Dùng thần thông Ba-la-mật-đa này năng làm bi nguyện thần thông tác sự.

Thiện Hiện! Bồ-tát Ma-ha-tát này dùng thiên nhân rất thanh tịnh hơn người, năng thấy mười phương vô lượng thế giới Căng-già sa thủy. Thấy rồi dẫn phát thần cảnh trí thông, qua kia nhiều ích các loại hữu tình. Hoặc dùng Bồ thí Ba-la-mật-đa mà làm nhiều ích; hoặc dùng Tịnh giới, An nhẫn, Tinh tiến, Tĩnh lự, Bát-nhã Ba-la-mật-đa mà làm nhiều ích. Hoặc dùng bốn niệm trụ mà làm nhiều ích; hoặc dùng bốn chánh đoạn, bốn thần túc, năm căn, năm lực, bảy đẳng giác chi, tám thánh đạo chi mà làm nhiều ích. Hoặc dùng bốn tĩnh lự mà làm nhiều ích; hoặc dùng bốn vô lượng, bốn vô sắc định mà làm nhiều ích. Hoặc dùng tám giải thoát mà làm nhiều ích; hoặc dùng tám thắng xứ, chín thứ đệ định, mười biến xứ mà làm nhiều ích. Hoặc dùng pháp Thanh văn mà làm nhiều ích. Hoặc dùng pháp Độc giác mà làm nhiều ích. Hoặc dùng pháp Bồ-tát mà làm nhiều ích. Hoặc dùng pháp chư Phật mà làm nhiều ích.

Thiện Hiện! Bồ-tát Ma-ha-tát này ở mười phương cõi, nếu thấy hữu tình kẻ nhiều xan tham, rất sanh thương xót, thuyết pháp như vậy: Hữu tình các người phải hành bố thí. Kẻ nhiều xan tham chịu khổ bần cùng bởi bần cùng nên không có uy đức, hãy chẳng tự ích hưởng năng ích người. Vậy nên các người phải siêng bố thí, đã tự an vui, cũng an vui người. Chớ bởi bần cùng ăn nuốt lẫn nhau, đều chẳng giải thoát các khổ ác thú.

Thiện Hiện! Bồ-tát Ma-ha-tát này ở mười phương cõi, nếu thấy hữu tình kẻ hủy tịnh giới, rất sanh thương xót, thuyết pháp như vậy: Hữu tình các người phải trì tịnh giới. Các kẻ phá giới chịu khổ ác thú, người phá giới không có uy đức, hãy chẳng tự ích hưởng năng ích người. Nhân duyên phá giới hoặc sanh địa ngục chịu khổ dị thực, hoặc sanh bàng sanh chịu khổ dị thực, hoặc sanh quỷ giới chịu khổ dị thực. Các người nếu đọa trong các ác thú chịu khổ dị thực, hãy chẳng tự cứu hưởng năng cứu người. Vậy nên các người phải trì tịnh giới, chẳng nên dung nạp tâm phá giới trải trong giây lát ngắn, hưởng trải nhiều thời, chớ buông tự tâm sau sanh lo hối.

Thiện Hiện! Bồ-tát Ma-ha-tát này ở mười phương cõi, nếu thấy hữu tình giận dữ cùng nhau, lẫn lữa kết hận, tổn hại lẫn nhau, rất sanh thương

xót thuyết pháp như vậy: Hữu tình các người phải tu an nhẫn, chớ giận dữ nhau, kết hận hại nhau. Các tâm sân hận chẳng thuận pháp lành, thêm lớn pháp ác, rước lấy suy tổn hiện tại. Các người bởi tâm sân hận nên thân hoại mệnh chung phải đọa địa ngục, bàng sanh, quỷ giới chịu các khổ dữ dội. Vậy nên các người chẳng nên dung nạp tâm sân hận trải trong giây lát ngắn, huống là khiến nó nổi nhau nhiều thời. Các người ngày nay nên khởi lòng từ, lần lữa vin nhau làm việc nhiều ích.

Thiện Hiện! Bồ-tát Ma-ha-tát này ở mười phương cõi, nếu thấy hữu tình lười nhác biếng trễ, rất sanh thương xót, thuyết pháp như vậy: Hữu tình các người phải siêng tinh tiến, chớ dối pháp lành biếng lười nhác trễ. Các kẻ lười biếng dối các pháp lành và các thắng sự đều chẳng năng thành nên. Các người do đây sẽ đọa địa ngục, bàng sanh, quỷ giới chịu khổ vô lượng. Vậy nên các người chẳng nên dung nạp tâm lười nhác trải trong giây lát ngắn, huống là khiến nó nổi nhau trường thời.

Thiện Hiện! Bồ-tát Ma-ha-tát này ở mười phương cõi, nếu thấy hữu tình tán loạn, mất nhớ, tâm chẳng yên lặng, rất sanh thương xót thuyết pháp như vậy: Hữu tình các người phải tu tĩnh lự, chớ sanh tâm tán loạn, mất nhớ. Cái tâm như thế chẳng thuận pháp lành, lớn thêm pháp ác, rước lấy

suy tổn hiện tại. Các người do đây thân hoại mệnh chung sẽ đọa địa ngục, bàng sanh, quỷ giới chịu khổ vô lượng. Vậy nên, các người chẳng nên dung nạp tâm tương ưng tán loạn mất nhớ trái trong giây lát ngắn, huống là khiến nó nối nhau trường thời.

Thiện Hiện! Bồ-tát Ma-ha-tát này ở mười phương cõi, nếu thấy hữu tình ác huệ ngu si, rất sanh thương xót thuyết pháp như vậy: Hữu tình các người phải tu thắng huệ, chớ khởi ác huệ. Kẻ khởi ác huệ với các chỗ lành hãy chẳng năng qua huống được giải thoát. Các người do nhân duyên ác huệ này sẽ đọa địa ngục, bàng sanh, quỷ giới chịu khổ vô lượng. Vậy nên các người chẳng nên dung nạp tâm tương ưng ác huệ ngu si trái trong giây lát ngắn, huống là khiến nó nối nhau trường thời.

Thiện Hiện! Bồ-tát Ma-ha-tát này ở mười phương cõi, nếu thấy hữu tình kẻ nhiều tham dục rất sanh thương xót, phương tiện dạy dẫn khiến tu quán bất tịnh.

Nếu thấy hữu tình kẻ nhiều giận dữ rất sanh thương xót, phương tiện dạy dẫn khiến tu quán từ bi.

Nếu thấy hữu tình kẻ nhiều ngu si rất sanh thương xót, phương tiện dạy dẫn khiến tu quán duyên khởi.

Nếu thấy hữu tình kẻ nhiều ngã mạn rất sanh thương xót, phương tiện dạy dẫn khiến tu quán giới phân biệt.

Nếu thấy hữu tình kẻ nhiều tầm tứ rất sanh thương xót, phương tiện dạy dẫn khiến tu quán nhớ giữ thờ.

Nếu thấy hữu tình kẻ hành tà đạo rất sanh thương xót, phương tiện dạy dẫn khiến vào chánh đạo là đạo Thanh văn, hoặc đạo Độc giác, hoặc đạo Như Lai. Phương tiện vì kia thuyết pháp như vậy: Sở chấp của người tự tánh đều không. Chẳng phải trong không pháp khá có sở chấp. Dem vô sở chấp làm không tướng vậy.

Như vậy, Thiện Hiện! Các Bồ-tát Ma-ha-tát khi tu hành Bát-nhã Ba-la-mật-đa cần trụ thần thông Ba-la-mật-đa, phương tiện tự tại tuyên nói Chánh pháp, lợi ích an vui các loại hữu tình.

Thiện Hiện! Nếu Bồ-tát Ma-ha-tát xa lìa thần thông Ba-la-mật-đa, chẳng năng tự tại tuyên nói Chánh pháp cho các hữu tình, làm việc nhiều ích.

Thiện Hiện! Như chim không cánh chẳng năng bay liệng tự tại hư không có chỗ xa tới. Các Bồ-tát Ma-ha-tát cũng lại như thế, nếu không thần thông

Ba-la-mật-đa, chẳng năng tự tại tuyên nói Chánh pháp cho các hữu tình làm việc nhiều ích.

Vậy nên, Thiện Hiện! Các Bồ-tát Ma-ha-tát khi tu hành Bát-nhã Ba-la-mật-đa, nên dẫn phát Thần thông Ba-la-mật-đa. Nếu dẫn phát Thần thông Ba-la-mật-đa, thời năng tùy ý tuyên nói Chánh pháp, lợi ích an vui các loại hữu tình.

Thiện Hiện! Bồ-tát Ma-ha-tát này đem thiên nhãn rất thanh tịnh hơn người, xem khắp mười phương vô lượng thế giới Căng-già sa thủy và xem sanh kia các loại hữu tình. Thấy rồi dẫn phát thần cảnh trí thông trải trong giây lát qua đến cõi kia. Dùng tha tâm trí như thật rõ biết pháp tâm, tâm sở các hữu tình kia; tùy sở nghi nó vì nói pháp yếu. Nghĩa là nói bố thí, hoặc nói tịnh giới, hoặc nói an nhẫn, hoặc nói tinh tiến, hoặc nói tĩnh lự, hoặc nói bát-nhã. Hoặc nói bốn niệm trụ; hoặc nói bốn chánh đoạn, bốn thần túc, năm căn, năm lực, bảy đẳng giác chi, tám thánh đạo chi. Hoặc nói bốn tĩnh lự; hoặc nói bốn vô lượng, bốn vô sắc định. Hoặc nói tám giải thoát; hoặc nói tám thắng xứ, chín thứ đệ định, mười biến xứ. Hoặc nói đà-la-ni môn, hoặc nói tam-ma-địa môn. Hoặc nói không giải thoát môn; hoặc nói vô tướng, vô nguyện, giải thoát môn. Hoặc nói nội không; hoặc nói ngoại không, nội ngoại không, không không, đại không, thắng nghĩa

không, hữu vi không, vô vi không, tất cánh không, vô tế không, tán không, vô biến dị không, bốn tánh không, tự tướng không, cộng tướng không, nhất thiết pháp không, bất khả đắc không, vô tánh không, tự tánh không, vô tánh tự tánh không. Hoặc nói khổ thánh đế, hoặc nói tập diệt đạo thánh đế. Hoặc nói nhân duyên; hoặc nói đẳng vô gián duyên, sở duyên duyên, tăng thượng duyên. Hoặc nói các pháp theo duyên sanh ra. Hoặc nói vô minh; hoặc nói hành, thức, danh sắc, lục xứ, xúc, thọ, ái, thủ, hữu, sanh, lão tử sầu than khổ ưu não. Hoặc nói uẩn xứ giới. Hoặc nói đạo Thanh văn, hoặc nói đạo Độc giác, hoặc nói đạo Bồ-tát, hoặc nói Bồ-đề, hoặc nói Niết-bàn; khiến hữu tình kia nghe pháp này rồi đều được lợi ích an vui thù thắng.

Thiện Hiện! Bồ-tát Ma-ha-tát này đem thiên nhĩ rất thanh tịnh hơn người, năng nghe được tất cả tiếng người phi người. Do thiên nhĩ đây năng nghe chư Phật thuyết pháp ở mười phương vô lượng thế giới Căng-già sa thủy. Nghe rồi không trái, đều năng thọ trì, vì các hữu tình như thật tuyên nói. Hoặc nói bồ thí, hoặc nói tịnh giới, hoặc nói an nhẫn, hoặc nói tinh tiến, hoặc nói tĩnh lự, hoặc nói bát-nhã, như vậy cho đến hoặc nói Niết-bàn. Khiến hữu tình kia nghe pháp này rồi đều được lợi ích an vui thù thắng.

Thiện Hiện! Bồ-tát Ma-ha-tát này đem tha tâm trí thông rất thanh tịnh, như thật biết rõ pháp tâm, tâm sở các loại hữu tình, tùy sở nghi kia vì nói pháp yếu. Nghĩa là nói bố thí, hoặc nói tịnh giới, hoặc nói an nhẫn, hoặc nói tinh tiến, hoặc nói tĩnh lự, hoặc nói bát-nhã, như vậy cho đến hoặc nói Niết-bàn. Khiến hữu tình kia nghe pháp này rồi đều được lợi ích an vui thù thắng.

Thiện Hiện! Bồ-tát Ma-ha-tát này đem tịnh túc trụ tùy niệm trí thông, năng nhớ các việc bốn sanh mình người đời trước. Do túc trụ tùy niệm trí thông đây, như thật nhớ biết các Đức Phật quá khứ và chúng đệ tử danh hiệu thấy sai khác. Nếu các hữu tình kẻ ưa nghe các việc túc trụ quá khứ mà được lợi ích, bèn vì tuyên nói các việc túc trụ, nhân phương tiện đây vì nói Chánh pháp. Nghĩa là nói bố thí, hoặc nói tịnh giới, hoặc nói an nhẫn, hoặc nói tinh tiến, hoặc nói tĩnh lự, hoặc nói bát-nhã, như vậy cho đến hoặc nói Niết-bàn. Khiến hữu tình kia nghe pháp này rồi đều được lợi ích an vui thù thắng.

Thiện Hiện! Bồ-tát Ma-ha-tát này đem thần cảnh trí thông rất nhanh chóng, qua đến mười phương vô lượng thế giới Căng-già sa thấy, gần gũi cúng dường chư Phật Thế Tôn. Ở chỗ các Đức Phật kia trông các cõi đức, rồi về lại bản quốc vì các hữu tình tuyên nói các việc thắng sự phương kia, nhân

phương tiện đây vì nói Chánh pháp. Nghĩa là nói bồ thí, hoặc nói tịnh giới, hoặc nói an nhẫn, hoặc nói tinh tiến, hoặc nói tĩnh lự, hoặc nói bát-nhã, như vậy cho đến hoặc nói Niết-bàn. Khiến hữu tình kia nghe pháp này rồi đều được lợi ích an vui thù thắng.

Thiện Hiện! Bồ-tát Ma-ha-tát này đem lậu tận trí thông tùy sở đắc, như thật rõ biết các loại hữu tình hết chưa hết. Cũng như thật biết phương tiện lậu hết, vì kẻ chưa hết tuyên nói pháp yếu. Nghĩa là nói bồ thí, hoặc nói tịnh giới, hoặc nói an nhẫn, hoặc nói tinh tiến, hoặc nói tĩnh lự, hoặc nói bát-nhã, như vậy cho đến hoặc nói Niết-bàn. Khiến hữu tình kia nghe pháp này rồi đều được lợi ích an vui thù thắng.

Như vậy, Thiện Hiện! Các Bồ-tát Ma-ha-tát khi tu hành Bát-nhã Ba-la-mật-đa nên dẫn phát Thần thông Ba-la-mật-đa. Bồ-tát Ma-ha-tát này tu tập Thần thông Ba-la-mật-đa được viên mãn, nên tùy ý ưa muốn thọ các loại thân, chẳng bị khổ vui tội lỗi làm nhiễm. Như Phật hóa thân, dù năng thi tác các thứ sự nghiệp mà chẳng bị khổ vui tội lỗi kia làm tạp nhiễm.

Thiện Hiện! Các Bồ-tát Ma-ha-tát khi tu hành Bát nhã Ba-la-mật-đa, nên du hý Thần thông Ba-la-mật-đa. Nếu du hý Thần thông Ba-la-mật-đa thời

năng thành thực hữu tình, nghiêm tịnh cõi Phật, mau chứng Vô thượng Chánh đẳng Bồ-đề.

Thiện Hiện! Nếu Bồ-tát Ma-ha-tát chẳng thành thực hữu tình, nghiêm tịnh cõi Phật, trọn chẳng năng được sở cầu Vô thượng Chánh đẳng Bồ-đề. Vì có sao? Thiện Hiện! Các Bồ-tát Ma-ha-tát tư lương Bồ-đề nếu chưa đầy đủ, tất chẳng năng được sở cầu Vô thượng Chánh đẳng Bồ-đề.

--- o0o ---